ผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนซิปปาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาที่มีต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

นางสาว จิรนั้นท์ บุญเรือน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2544 ISBN 974-17-0451-8 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECTS OF EMPLOYING CIPPA INSTRUCTIONAL MODEL EMPHASIZING LANGUAGE LEARNING PROCESS ON LEARNING ACHIEVEMENT AND ATTITUDE TOWARDS THAI LANGUAGE LEARNING OF PRATHOM SUKSA THREE STUDENTS

Miss Jiranan Boonruang

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education in Elementary Education

Department of Elementary Education

Faculty of Education
Chulalongkorn University
Academic Year 2001
ISBN 974-17-0451-8

ผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนซิปปาที่เน้นกระบวนการ หัวข้อวิทยานิพนล์ เรียนรู้ทางภาษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียน ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 นางสาวจิรนันท์ บุญเรือน โดย ประถมศึกษา สาขาวิชา อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. จีระพันธุ์ พูลพัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร ทิศนา แขมมณี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมิติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณทิต 🖊 คณบดีคณะครุศาสตร์ (รองศาสตราจารย์ ดร ไพฑูรย์ สินลารัตน์) คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ (รองศาสตราจารย์ ดร. อุมา สุคนธมาน) _______________อาจาร**ย์**ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (รองศาสตราจารย์ ดร. จีระพันธุ์ พูลพัฒน์) หลัก // เพราะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (รองศาสตราจารย์ ดร. ทิศนา แขมมณี) สิเรียนร้อ กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สำลี ทองธิว)

จิรนันท์ บุญเรือน : ผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนซิปปาที่เน้นกระบวนการ เรียนรู้ทางภาษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (EFFECTS OF EMPLOYING CIPPA INSTRUCTIONAL MODEL EMPHASIZING LANGUAGE LEARNING PROCESS ON LEARNING ACHIEVEMENT AND ATTITUDE TOWARDS THAI LANGUAGE LEARNING OF PRATHOM SUKSA THREE STUDENTS) อ. ที่ปรึกษา รศ.ดร. จีระพันธุ์ พูลพัฒน์ , อ. ที่ปรึกษาร่วม : รศ.ดร. ทิศนา แขมมณี .217 หน้า ISBN 937-17-0451-8

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนซิปปา ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3

ตัวอย่างประชากรคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอำนวยศิลป์ จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มละ 28 คนได้จากการสุ่มอย่างง่าย กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนซิปปาที่เน้น กระบวนการเรียนรู้ทางภาษามีขั้นตอนการดำเนินการสอนดังนี้ 1) ขั้นสำรวจความรู้เดิม 2) ขั้นสร้างความรู้ด้วย กระบวนการเรียนรู้ทางภาษา 3) ขั้นฝึกทักษะ 4) ขั้นแลกเปลี่ยนความรู้ 5) ขั้นสรุปจัดระเบียบความรู้และวิเคราะห์ กระบวนการเรียนรู้ 6) ขั้นประยุกต์ใช้ ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามปกติมีขั้นตอนการดำเนินการสอนดังนี้ 1) ขั้นนำ 2) ขั้นสอน 3) ขั้นสรุป ผู้วิจัยทำการสอนตามแผนการสอนที่สร้างขึ้น ใช้เวลาในการสอน 16 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย และแบบวัดเจตคติที่มีต่อการ เรียนภาษาไทย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

- 1. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียน การสอนซิปปาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05
- 2. คะแนนเจตคติที่มีต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียน การสอนซิปปาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ภาควิชา ประถมศึกษา สาขาวิชา ประถมศึกษา ปีการศึกษา 2544 6

4283681327 : MAJOR ELEMENTARY EDUCATION

KEY WORD: CIPPA MODEL/LANGUAGE LEARNING PROCESS/ACHIEVEMENT/ATTITUDE

JIRANAN BOONRUANG: EFFECTS OF EMPLOYING CIPPA INSTRUCTIONAL MODEL

EMPHASIZING LANGUAGE LEARNING PROCESS ON LEARNING ACHIEVEMENT AND

ATTITUDE TOWARDS THAI LANGUAGE LEARNING OF PRATHOM SUKSA THREE

STUDENTS. THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. CHEERAPAN BHULPAT, Ph.D., THESIS

CO-ADVISOR: ASSOC. PROF. TISANA KHEMMANI, Ph.D. 217 pp. ISBN 974-17-0451-8

The purpose of this research was to study the effects of employing CIPPA instructional model emphasizing language learning process on learning achievement and attitude towards Thai language learning of Prathom Suksa Three students.

The samples of this study were 56 students of Prathom Suksa Three, academic year 2001, in Amnuay Silpa school. They were selected by using simple random sampling and divided into two groups, 28 students each. The experimental group was taught by employing CIPPA instructional model emphasizing language learning process—with the following teaching stages (1) Prerequisite knowledge surveying, 2) Constructing knowledge with language process learning, 3) Skill practicing, 4) Exchanging knowledge, 5) Concluding, re-ordering knowledge and analyzing learning process, and 6) Applying knowledge. As for the control group, the conventional method teaching was taught—the following stages were used: 1) Introduction, 2) Teaching, and 3) Conclusion. Both groups were taught according to 16 - week/lesson plans constructed by the researcher. The two instruments—used in this study—were—the Thai language learning achievement test and—the attitude towards Thai language learning test.

The research findings were as follows:

- 1. The score on Thai language learning achievement of students being provided by CIPPA instructional model was higher than that of the students taught by conventional method at the .05 level of significance.
- 2. The score on attitude towards Thai language learning of students being provided by CIPPA instructional model was higher than that of the students taught by conventional method at the .05 level of significance.

Department Elementary Education
Field of study Elementary Education
Academic year 2001

Student's signature Jimmon Donnamy Advisor's signature Cherogran Blulpat

Co - Advisor's signature ...

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาและการให้กำลังใจอย่างดีเยี่ยมจาก รองศาสตราจารย์ ดร. จีระพันธุ์ พูลพัฒน์ และรองศาสตราจารย์ ดร. ทิศนา แขมมณี อาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้ข้อคิด คำปรึกษา และแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่อง ต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณท่าน อาจารย์ทั้งสองเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. อุมา สุคนธมาน ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์และรองศาสตราจารย์ ดร. สำลี ทองธิว กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้แนวทาง และข้อเสนอแนะต่างๆในการปรับปรุง เพิ่มเติมจนวิทยานิพนธ์เล่มนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ปิตินันธ์ สุทธการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมใจ บุญอุรพีภิญโญ และอาจารย์ ดร. ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจ แก้ไขแผนการสอนและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และให้คำปรึกษาตลอดจนแนวทางต่างๆซึ่งเป็น ประโยชน์อย่างยิ่งในการปรับปรุงแก้ไขจนแผนการสอนและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ ครูใหญ่โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้ เครื่องมือในการวิจัย และ อาจารย์ใหญ่ รวมถึงคณะครู อาจารย์ โรงเรียนอำนวยศิลป์ที่ให้ความร่วม มือและช่วยเหลือในการดำเนินการวิจัย ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล จนเสร็จสิ้นด้วยดี

กราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาประถมศึกษาทุกท่านที่ได้ให้ความรู้และประสบการณ์ที่มี คุณค่ายิ่ง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการทำงานต่อไปในอนาคต

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณจุติมา นาควรรณ และคุณจันทร์พร บุญเรือน ที่ให้ความช่วยเหลือ ด้านต่างๆ และคอยให้กำลังใจที่ดีแก่ผู้วิจัยเสมอมา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับเงินทุนสนับสนุนการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยจำนวน 3,400 บาท ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ มา ณ โอกาสนี้

สุดท้ายผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และสมาชิกทุกคนในครอบครัวที่ได้ให้ ความรัก ความห่วงใย และสนับสนุนช่วยเหลือผู้วิจัยตลอดมา

2

สารบัญ

		หน้า
บทคั	เดย่อภาษาไทย	. 9
บทค้	โดย่อภาษาอังกฤษ	. ৭
กิตติ	กรรมประกาศ	. B
สารเ	ບ້ານູ	. 1
สารเ	บัญตาราง	. 21
สารา	บัญแผนภูมิ	Ŋ
บทที่		
1	บทนำ	. 1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	. 5
	สมมุติฐานของการวิจัย	. 5
	ข้อตกลงเบื้องต้น	. 7
	ขอบเขตของการวิจัย	. 8
	คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	8
	วิธีดำเนินการวิจัย	. 11
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	. 15
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
	การเรียนรู้กลุ่มทักษะภาษาไทยตามหลักสูตรประถมศึกษา	. 16
	การสร้างความรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ทางภาษา	17
	การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	
	โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนซิปปา	. 30
	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	73
	เจตคติต่อการเรียน	
3	วิธีดำเนินการวิจัย	. 78
	การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	. 78
	ประชากรและตัวอย่างประชากร	82
	การจัดทำแผนเตรียมความพร้อมและแผนการสอนที่ใช้ในการวิจัย	. 83

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	93
การเก็บรวบรวมข้อมูล	101
การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล	101
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	102
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	106
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	115
สรุปผลการวิจัย	118
อภิปรายผลการวิจัย	120
ข้อเสนอแนะ	124
รายการอ้างอิง	126
ภาคผนวก	133
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	134
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือ	136
ภาคผนวก ค ตัวอย่างการคำนวณ	143
ภาคผนวก ง คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคะแนนเจตคติที่	
ที่มีต่อการเรียนภาษาไทยก่อนและหลังการทดลอง	148
ภาคผนวก จ ตัวอย่างแผนเตรียมความพร้อมกระบวนการกลุ่ม	
และตัวอย่างแผนการสอน	151
ภาคผนวก ฉ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	188
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	217

สารบัญตาราง

	หน้า
การเปรียบเทียบความแตกต่างของรูปแบบการเรียนการสอนซิปปากับ	
รูปแบบการเรียนการสอนซิปปาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษา	91
เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา	
ภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง	83
เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชา	
ภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง	83
วัตถุประสงค์และเนื้อหาจำแนกตามเรื่อง	84
เปรียบเทียบขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย	
ของกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง	92
กรอบในการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย	98
เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา	
ภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง	107
เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา	
ภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทคลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง	107
เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย	
ทักษะการฟังของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง	108
เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย	
ทักษะการพูดของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง	108
เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย	
ทักษะการอ่านของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง	109
เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย	
ทักษะการเขียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง	109
เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา	
ภาษาไทยของนักเรียนภายในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง	110
เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา	
ภาษาไทยของนักเรียนภายในกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง	110
เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชา	
ภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง	111
	รูปแบบการเรียนการตอนซิปปาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษา

สารบัญตาราง (ต่อ)

16	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชา	
	ภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง	111
17	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชา	
	ภาษาไทยของนักเรียนภายในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง	112
18	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชา	
	ภาษาไทยของนักเรียนภายในกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง	112

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบซิปปา	
	หรือการประสาน 5 แนวคิดหลัก	32
2	กรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องในการวิจัย	79
3	กรอบการสร้างแผนการสอนภาษาไทยตามรูปแบบการเรียน	
	การสอนซิปปาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษา	88
4	กรอบการสร้างแผนการสอนภาษาไทยโดยใช้การเรียนการสอน	
	ตามปกติ	89